

“Van gemeentegroen naar gemeenschapsgroen”, zo beschrijft Edgar van Groningen de ontwikkelingen in Amersfoort. Hij staat aan de basis van de Amersfoortse coöperatie 033GROEN. 033GROEN neemt zelf initiatief en ondersteunt anderen bij deze verschuiving binnen het gebruik van de openbare ruimte.

Edgar van Groningen (l) en Guido van Beek in proef-tuin Isselt (Foto: Roland Brakel)

van **gemeentegroen** naar **gemeenschapsgroen**

Tekst: Roland Brakel

Ik ontmoet twee leden van de Amersfoortse coöperatie in een kas op het voormalige, nu groene schoolplein van de Theo Thijssenschool. Het schoolgebouw herbergt nu een zorginstelling voor ouderen met dementie of een lichamelijke beperking. Het vroegere schoolplein is een prachtige tuin geworden: De Tuin van de Plataan. Bewoners, vrijwilligers, studenten en medewerkers sloegen de handen ineen en maakten een mooie plek voor bewoners én omwonenden. Hier komen de lijnen van 033GROEN samen. Gemeenschapsgroen in optima forma.

Aan het woord zijn Edgar van Groningen en Guido van Beek.

Guido is als wijk tuinman ook betrokken bij De Tuin van de Plataan. Guido: “Coöperatie 033GROEN begon met de droom van Edgar toen hij als tuinmakelaar vanuit het Groene Huis werkte”.

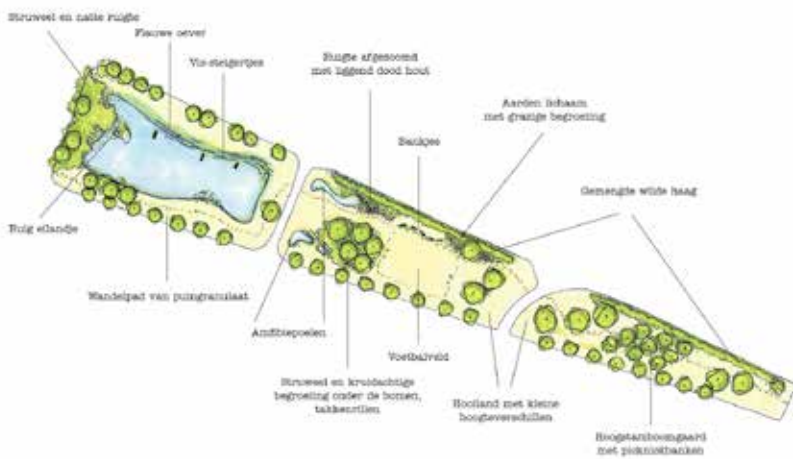
Edgar: “Het CNME heeft in 2010 een NME arrangement ingediend, dat was een landelijke subsidieregeling. Binnen het Groene Huis waren er toen mensen die zeiden, “binnen elke stad bevinden zich buurtinitiatieven en groene bewonersprojecten, dat willen wij ook. Wij gaan een project indienen dat we de ‘Grenzeloze Tuin’ noemen”. Bij dit project hoorde ook een tuinmakelaar. Ik mocht toen samen met een collega anderhalf jaar tuinmakelaar zijn. Ons doel en onze opdracht als tuinmakelaars, was in kaart te brengen wat voor groene initiatieven

er allemaal in de stad zijn en het verbreden en verduurzamen van het netwerk van tuinitiatieven. Verder de samenwerking bevorderen en vooral ook een beetje reuring brengen”.

Edgar: “Ik vond dat zo gaaf, dat ik na afloop van het contract dacht: dit moet verder. Dat vond de gemeente ook wel. De naam 033GROEN was snel geboren en in 2013 zijn we van start gegaan”.

Guido: “De focus van 033GROEN vanaf de eerste projecten tot aan de projecten nu is: meer betekenisvolle groene plekken in de stad”.

Edgar: “Een van de projecten is de proef-tuin Isselt. Een brede groenstrook die als een wig in het bedrijventerrein Isselt ligt. 5 hecta-

Ontwerpschets (ontwerp: Hanneke Lewin van Vuure) en de proef-tuin op Bedrijventerrein Isselt (Foto: 033GROEN)

Amersfoort. In 2013 kregen we de toezegging: “We maken een samenwerkingsovereenkomst voor vijf jaar. Ga maar aan de slag en elk jaar mag je een factuur sturen”.

Guido: “In 2014/2015 merkten we dat we meer mensen nodig hadden en is Edgar gaan zoeken. Er werden mensen gevonden en de vraag kwam: “Wat is 033GROEN, wat verbindt ons?”

Roland: “En wat is dat?”

Guido: “Dat we allen vinden dat het hartstikke gaaf is als er mooie plekken in de stad ontstaan!”.

Edgar: “En in dat traject is de coöperatie er uiteindelijk uitgekomen als organisatievorm waarin je op een betekenisvolle manier kan ondernemen en zo’n mooie plek kan ontwikkelen, zonder dat dat helemaal vrij gelaten wordt. Een coöperatie kan heel mooi een maatschappelijk doel nastreven, en dat wel op een ondernemende manier aanpakken. Bij een stichting is geld verdienen toch altijd wat lastiger”.

Op dit moment heeft de coöperatie acht leden. Zij werken in verschil-

Op Landgoed Schothorst staat Het Groene Huis. Dit is het onderkomen van het Centrum voor Natuur en Milieu Educatie (CNME) in Amersfoort. Het functioneert tevens als clubhuis voor groene verenigingen en als werken ontmoetingsplek voor mensen die iets willen met groen en duurzaamheid. Ook 033GROEN heeft hier haar vaste plek voor vergaderingen en ontmoetingen .

ren biodiversiteit op een bedrijventerrein, maar ook een lunch- en ontmoetingsplek. En een proef-tuin waar je kan proeven van allerlei fruitsoorten en eetbare planten. We zijn begonnen met het Pact van Isselt. Bedrijven hebben, in natura, zaken toegezegd. De koffiebrander zorgt bijvoorbeeld voor koffie. Het grondverzetbedrijf heeft de poel gegraven en een houtbedrijf maakt de banken. De gemeente heeft een beheersbudget beschikbaar gesteld. We zijn nu vijf jaar onderweg en dat gaan we straks vieren met sleedoornlikeur van de sleedoorns die daar geplant zijn”.

Guido: “Dit is echt onze proeftuin. We kijken wat daar mogelijk is en hoe het werkt om dat samen voor elkaar te krijgen”.

Edgar: “Heemtuin Liendert is een van onze eerste projecten. Voor deze heemtuin werd al in mijn tijd als tuinmakelaar de noodklok geluid. Als er niet iets zou gebeuren dan was dat het einde van de heemtuin. Hanneke van Vuure heeft, als ecologisch hovenier, een beheersplan geschreven. Vanaf 2012 hebben we weer werkdagen georganiseerd met bewoners en andere Amersfoorters”.

Edgar: “In het begin wisten we vooral dat we 033GROEN groter wilden maken. Dat er een organisatievorm voor zou moeten komen wisten we ook wel, maar wat..? Ik vind het leuk om, als er niets is, te bouwen.

We, maatje tuinmakelaar en ik, kregen vrij snel steun van Gemeente

Ook scholen worden geadviseerd bij het vergroenen van hun plein (Foto: 033GROEN)

lende samenstellingen en binnen diverse samenwerkingsverbanden aan een brede waaier van projecten. De initiatiefnemers versterken elkaar binnen 033GROEN door hun grote diversiteit aan kennis, ervaring en een mix van stadse en boerenwijsheid. Leden hebben bijvoorbeeld deskundigheid op het vlak van sociale media en maatschappelijke innovatie, kennis van tuin- en landschapsinrichting en ervaring met moestuinieren en composteren.

Roland: “Als ik op internet kijk dan kom ik heel veel namen van initiatieven tegen. Is er in Amersfoort meer aan de hand dan gemiddeld?” Edgar en Guido beamen dat er heel veel gebeurt, maar hebben geen zicht op een vergelijking.

Edgar: “Dat ik tuinmakelaar was in 2011, 2012 was ongehoord, dat was er nog niet voor zover ik weet. In 2016 is er een nieuwe Amersfoortse groenvisie opgesteld. Daarbij hebben gemeenteraad, bewoners en ambtenaren op gelijkwaardige titel meegepraat. Dat ken ik ook niet van een andere gemeente in Nederland. Aan de ene kant is het Amersfoort

ernst. Wat ik aan de andere kant wel merk, is dat de gemeente de volgende stap lastig vindt. In iedere stad zijn groene initiatieven, dat is op zich niet bijzonder. Het wordt pas bijzonder op het moment dat je er iemand boven weet te plaatsen die bewonersinitiatieven permanent kan voeden. Ik zie de ingrediënten wel, maar het doorpakken, daar schort het nu eventjes aan. Maar laat duidelijk zijn, zonder gemeente Amersfoort had ik hier niet gezeten. Er ligt nu (het komt er met enige terughoudendheid uit), ik zou bijna zeggen, de mooiste groenvisie van heel Nederland. Alleen, als je dat allemaal wilt uitvoeren, dan is daar geen geld voor. Maar je kunt ook zeggen: ‘We pakken deze groenvisie op en we gaan het verder brengen’. Daar mag nog wel een tandje bij!”

Roland: “We zijn nu van bewoner naar bestuurder gegaan en van het ontstaan van 033GROEN naar projecten nu. Wat wil 033GROEN voor straks?”

Guido: “We zijn ons langzaam aan het klaarmaken voor nieuwe leden”.

Edgar: “Bij de ontwikkeling van de

statuten hebben we heel duidelijk gesteld: 033GROEN groeit door ondernemerschap. En dat hoeft niet meteen financieel ondernemerschap te zijn, maar zonder dat er mensen zijn die iets doen is 033GROEN niets. We hebben gekozen voor een coöperatie omdat die hiervoor veel geschikter is dan een stichting of vereniging. De coöperatie kent verschillende ledencategorieën, een bijzondere categorie is het 033GROEN-ondernemerslid, maar burgers, maatschappelijke organisaties, overheden en bedrijven kunnen ook lid worden. In een volgende fase willen we ons meer richten op de voorhoede onder de bewoners en maatschappelijke organisaties. Alles wat we doen moeten we ook zelf in onze vingers krijgen, er zijn geen voorbeelden in het land die we na kunnen volgen”.

Guido: “We ontwikkelen het spel en de knikkers”.

Edgar: “Het heeft tijd nodig, voor dat je het weet ben je weer maanden verder, zeker in het groeiseizoen!”

www.hetgroenehuisamersfoort.nl
033groen.nl
groenvisieamersfoort.nl/wordpress/